

Naudojimo instrukcija

VAK-Monitor (įgūdžiai ir pagrindinės žinios)

Prof. Dr. Maurice de Greef i.s.m. MSc. Mieke de Haan MLD

Instrumentas ("Vak-Monitor") gali būti naudojamas įvairiais būdais. Viena vertus, jis gali padėti nustatyti dalyvio turimas pradinės žinias – tarsi „įvadinį momentą“, pavyzdžiui, studijų krypties pasirinkimo konsultacijose. Kita vertus, šis instrumentas gali būti naudojamas mokymosi kelio poveikiui įvertinti. Ši instrukcija paaiškina, kaip ir kada jis gali būti naudojamas ir taikomas.

A. VAK – Monitor turinys

Kaip minėta, instrumentą galima taikyti tiek įvadinio vertinimo metu, tiek mokymosi proceso metu. Įvadinio vertinimo metu naudojamos visos dalys, išskyrus 5 dalį. Jei norima pamatuoti mokymosi kelio poveikį, pirmojo matavimo pradžioje naudojamos 1–4 dalys, o antrojo matavimo metu, mokymosi kelio pabaigoje, – 1–5 dalys. Žinoma, būtina pasirinkti tas dalis, kurių poveikį norima įvertinti. Instrumentas gali būti naudojamas pagal atskirus komponentus, o kartais ir pagal subkomponentus.

Penki instrumentą sudarantys skyriai yra šie:

- 1) Bendra informacija
- 2) Pagrindiniai įgūdžiai: kalbos, skaičiavimo ir skaitmeniniai įgūdžiai
- 3) Įgūdžiai namuose, mokykloje ir darbe
- 4) Mokymosi įgūdžiai
- 5) Mokymosi aplinka

Fiksuotos dalys

Jei VAK-Monitor naudojate įvadinio vertinimo metu, naudinga pasitelkti 1–4 dalis. Jei norima vizualizuoti mokymosi kelio poveikį, pirmojo matavimo metu būtina pasirinkti 1 dalį (bendrieji duomenys) su komponentais, kurie yra aktualūs mokymosi keliui, o antrojo matavimo metu – mokymosi kelio pabaigoje – taip pat reikia įtraukti 5 dalį (mokymosi aplinka).

Dalių pasirinkimas

Jei pageidaujama, atskiras 2, 3 ir 4 dalių potemes galima naudoti įvairiems tikslams. Tačiau, jei norima įvertinti mokymosi kelio poveikį, reikia tas pačias potemes pasirinkti mokymosi kelio pradžioje ir pabaigoje. Taigi galima nuspręsti, ar norima naudoti 2A, 2B, 2C, 3A, 3B, 3C ar 4 dalį, ar šių dalių derinį. Todėl komponentų pasirinkimas priklauso nuo to, ką norima matuoti per VAK-Monitor ir ką norima sužinoti. Tai yra turinio komponentai (papildomai prie 1 dalies „Bendrieji duomenys“ ir 5 dalies „Mano mokymosi aplinka“):

- 1. Bendrieji duomenys (įskaitant lytį, amžių, kilmę, išsilavinimą)
- 2. Kalbos, skaičiavimo ir skaitmeniniai įgūdžiai:
 - A. Kalbos įgūdžiai (įskaitant žodyną)
 - B. Skaičiavimas
 - C. Skaitmeniniai įgūdžiai
- 3. Įgūdžiai namuose, mokykloje ir darbe
 - 3.A Bendrieji įgūdžiai namuose, mokykloje ir darbe
 - A.1 Laiko valdymas
 - A.2 Probleminių situacijų sprendimas
 - A.3 Bendradarbiavimas
 - A.4 Kritinis mąstymas
 - 3.B Įgūdžiai, orientuoti į savo kompetencijas ir karjerą

- B.1 Karjeros raida
- B.2 Profilio kūrimas
- B.3 Savirefleksija
- 3.C Specifiniai įgūdžiai stažuotėms ir darbui
 - C.1 Išteklių valdymas
 - C.2 Normų suvokimas
- 4. Mokymosi įgūdžiai
- 5. Mano mokymosi aplinka (įskaitant mokytoją, mokymosi veiklas ir medžiagą bei žinių perkėlimą)

Pagrindinės žinios ir patarimai pildant vertinimą

Fiksuotas intelektas, tai, ką žinote ir suprantate apie jus supantį pasaulį, yra iš esmės išmokstamas. Fiksuotas intelektas gali būti vertinamas kaip kiekvieno žmogaus kietasis diskas; Jį sudaro žinių dalelės vaizdų ir žodžių derinių pavidalu. Kartu jos sudaro tam tikrą vienetą besimokančiojo ar dalyvio kietajame diske. Būtent šį fiksuotą intelektą galime padidinti per savo išsilavinimą.

Ne visi turi vienodo dydžio „kietąjį diską“, ir tiems besimokantiems ar dalyviams, kurių jis mažesnis, tai gali tapti reikšminga kliūtimi sėkmingai mokytis. Dėl to jiems gali būti sunkiau suprasti pamokas, atlikti užduotis ir laikyti testus, arba jie turi įdėti daug daugiau pastangų. Viena iš priežasčių gali būti ta, kad jie neturi tinkamų žodžių tam tikriems vaizdams apibūdinti, arba kad patys vaizdai jiems yra nežinomi. Tai dažnai susiję su pernelyg ribota patyrimo erdve.

Fiksuotąjį intelektą galime stebėti tyrinėdami, kiek mokinio ar dalyvio turimos pradinės žinios yra pakankamos pamokoms, užduotims ir pokalbiams mokymosi procese suprasti. Jei norime besimokančiuosius ar dalyvius supažindinti su pradinės žinių bazės svarba, galima pasakyti: „Jūsų gyvenime patirti dalykai suformavo tam tikrus pasaulio vaizdinius, kuriuos galite perteikti žodžiais. Mes norime padėti jums tai stiprinti, kad pamokos, užduotys ir testai taptų lengviau įveikiami.“

Svarbūs aspektai pildant VAK-Monitor:

- Paaiškinkite dalyviams ir besimokantiems, kad tai yra objektyvus vertinimas ir nesiekama, kad kas nors „surinktų daugiausiai balų“. Jei pradžioje jie viską vertina aukštai, mes negalėsime įvertinti pokyčių. Ir tada kyla klausimas, kaip objektyviai jie įvertino save.
- Paaiškinkite, kodėl jie pildo klausimą: *"Tai yra pagrindinių žinių nustatymas arba pagrindinių žinių pažangos įvertinimas, siekiant išsiaiškinti, ko jums dar reikia ar galite išmokti"*.
- Paaiškinkite kiekvieną klausimyno skyriaus temą.
- Jei klausimyno skyriaus punktas netinka, paprašykite besimokančiojo ar dalyvio užpildyti mažiausią balą (t. y. 1).
- Duokite dalyviams ir besimokantiems laiko užpildyti klausimą pamokos metu. Jei pildydami turi klausimų, jie gali juos užduoti bet kuriuo metu. Galite paaiškinti klausimą, bet negalite daryti įtakos atsakymui.

Mokymosi kelio trukmė poveikio vertinimui

Idealiu atveju nuo mokymosi kelionės pradžios iki pabaigos turėtų praeiti 12–15 savaičių, kad būtų galima įvertinti poveikį. Kartais daroma išimtis veiklai, kuri trunka 10 savaičių (De Greef, Segers ir Verté, 2010). Tyrimai rodo, kad mokymosi intensyvumas nėra svarbiausias veiksnys – kur kas svarbesni yra procesų turinys ir forma. Proceso turinys ir

forma yra svarbesni. Šie veiksniai gali paskatinti mokymosi kelio sėkmę (De Greef, 2022, p. 5):

- Kvalifikuoto mokytojo dalyvavimas, kuris padeda pritaikyti žinias praktikoje, palaiko besimokantųjų ar dalyvį susidūrus su sunkumais ir padrašina pasiekus sėkmę.
- Tinkamos mokymo priemonės ir veiklos, kurios skatina savarankiškumą, tarpusavio sąveiką, atitinka besimokančiojo lygį ir ugdymo tikslus.
- Perkėlimo galimybių buvimas arba galimybės pritaikyti tai, kas išmokta praktikoje.

Tyrimai taip pat rodo, kad tiesioginis kontaktinis mokymasis, ir ypač mokytojo dalyvavimas, yra itin svarbus žemesnio išsilavinimo asmenims (De Greef & Bohnenn, 2011).

Kredencialai

De Greef, M. (2022). *16–23 metų jaunimo mokymo programų sėkmės veiksniai*. Bruselis: Vrije Universiteit Brussel.

De Greef, M. ir Bohnenn, E. (2011). *Žemos kvalifikacijos darbuotojų skaitmeninio mokymosi rėmimas ir sertifikavimas: skaitmeninės mokymosi ir praktikos aplinkos sistemos*. 's-Hertogenbosch: Artéduc.

De Greef, M., Segers, M. & Verté, D. (2010). SIT, suaugusiųjų švietimo programų socialinės įtraukties perdavimo poveikio vertinimo priemonės, kūrimas, *Švietimo vertinimo studijos (36)*, 42–61.

B. VAK-Monitor naudojimo instrukcijos

1 etapas: Pirmasis testavimo momentas: Žingsnis po žingsnio planas

Toliau pateikiami žingsniai, kaip pirmą kartą užpildyti VAK-Monitor su besimokančiuoju ar dalyviu.

Ar norite, kad svetainės turinys būtų skaitoma garsiai? Tada įsiedikite programėlę "Read Aloud". Tai galite padaryti šioje svetainėje: <https://readaloud.app/>. Pirmiausia pasirinkite naršyklę ir spustelėkite vieną iš 3 siūlomų variantų. Kitame puslapyje yra trumpas vaizdo įrašas, kaip galite naudoti skaitymo garsiai funkciją.

1 žingsnis: prisijungimo kodai

Besimokantysis arba dalyvis turi turėti el. pašto adresą, kurį būtų galima naudoti. Tai gali būti privatus el. pašto adresas arba studijų programos suteiktas el. pašto adresas. Jei (kai kurie) jūsų dalyviai ar besimokantieji arba visa grupė tokio adreso neturi, galite naudoti fiktyvius el. pašto adresus.

2 žingsnis: VAK monitorius

Eikite į svetainę: www.vak-monitor.nl

3 žingsnis: prisijunkite

- Spustelėkite mygtuką viršuje dešinėje: „Registruotis“.
- Paprašykite studento / dalyvio įvesti savo el. pašto adresą.
- Paprašykite studento / dalyvio sugalvoti slaptažodį ir įvesti jį du kartus. Svarbu, kad jie juos prisimintų ir todėl būtina jį kažkur užsirašyti!
- Tuomet spauskite „Registruotis“.
- Jei besimokantysis ar dalyvis neturi el. pašto adreso? Tada įveskite tą el. pašto adresą ir slaptažodį, kuriuos gavote iš Maurice de Greef.

4 žingsnis: užpildykite klausimyną

- Spustelėkite „Pradėti klausimyną“.
- Pažymėkite laukelį šalia „Taip, sutinku“.
- Spustelėkite „Tęsti“.

Kaip mokytojas, pasirinkite turinio komponentus. Tokiu būdu jūs paruošiate klausimyną ir dalyvis ar besimokantysis gali pats užpildyti klausimyną. Neleiskite besimokančiajam pasirinkti pačiam! Galima pasirinkti atskiras 2, 3 ir 4 dalių subdalis. Tačiau, norint įvertinti poveikį, sudedamieji komponentai turi būti vienodi tiek prieš mokymą, tiek po jo, kad būtų galima tiksliai palyginti rezultatus. Todėl mokytojas gali pasirinkti, ar nori naudoti 2A, 2B, 2C, 3A, 3B, 3C ar 4 dalį ar šių dalių derinį. Komponentų pasirinkimas priklauso nuo to, ką norima išmatuoti ir sužinoti per VAK-Monitor. Jei klausimyno skyriaus punktas netinkamas (neaktualus), paprašykite studento ar dalyvio jį įvertinti mažiausiu balu (t. y. 1). 1 skyrius „Bendrieji duomenys“ automatiškai pildomas tik pirmą kartą.

- Tai yra esminiai komponentai (be 1 dalies "Bendrieji duomenys" ir 5 dalies "Mano mokymosi aplinka"):
 - 2. Kalbos, skaičiavimo ir skaitmeniniai įgūdžiai:
 - A. Kalbos įgūdžiai (įskaitant žodyną)
Ar galite vartoti kalbą mokykloje, stažuotėje ar darbe?
 - B. Apskaičiavimas

Ar gerai mokate matematiką atlikti užduotis mokykloje, stažuotėje ar darbe?

- C. Skaitmeniniai įgūdžiai
Ar gerai dirbate su skaitmeniniais įrenginiais ir ar galite viską sutvarkyti internetu mokykloje, stažuotėje ar darbe?
- 3. Įgūdžiai namuose, mokykloje ir darbe
 - 3.A Bendrieji įgūdžiai namuose, mokykloje ir darbe
 - A.1 Užimtumo valdymas
Ar galite gerai atlikti užduotis?
 - A.2 Problemų sprendimas
Ar galite išspręsti problemas?
 - A.3 Bendradarbiavimas
Ar galite dirbti kartu?
 - A.4 Kritinis mąstymas
Ar galite peržiūrėti ir naudoti naują informaciją?
 - 3.B Įgūdžiai, orientuoti į savo kompetencijas ir karjerą
 - B.1 Karjeros raida
Ar žinote, ką norite veikti ateityje?
 - B.2 Profilio kūrimas
Ar žinote, kaip galite tobulėti?
 - B.3 Savirefleksija
Ar žinote, ką galite daryti, ko norite ir kas jums atrodo svarbu?
 - 3.C Specifiniai įgūdžiai stažuotėms ir darbui
 - C.1 Išteklių valdymas
Ar galite suplanuoti išteklius, kurių jums reikia, kad ką nors atliktumėte?
 - C.2 Normų žinojimas
Ar galite su kitais laikytis tinkamų nurodymų?
- 4. Mokymosi įgūdžiai
Kaip mokytis?
- Spustelėkite Tęsti.
- Užpildykite klausimyną.
- Po paskutinio klausimo spustelėkite "Peržiūrėti rezultatą", kad peržiūrėtumėte rezultatus.
- **Gerai aptarkite šiuos balus su savo dalyviu ar studentu. Tai momentinė nuotrauka ir savirefleksija. Taigi tai gali reikšti, kad kartais asmuo save pervertina arba nuvertina. Norint tinkamai interpretuoti rezultatus, pokalbis yra išties būtinas! Dalyvis visada gali peržiūrėti rezultatus kartu su mokytoju, prisijungdamas per savo el. pašto adresą ir slaptažodį.**

5 žingsnis: atsijunkite

- Spustelėkite rodyklę žemyn šalia savo vardo, tada "Atsijungti".

AR NORITE, KAIP MOKYTOJAS, SUŽINOTI VISŲ SAVO DALYVIŲ AR STUDENTŲ BALUS?
TADA ATSIŪSKITE EL. LAIŠKĄ MAURICE DE GREEF (RICEDEGREEF@GMAIL.COM),
NURODYDAMI, KOKIŲ EL. PAŠTO ADRESŲ REZULTATUS NORITE GAUTI.
ATSAKYMĄ SU REZULTATAIS IR BENDRAJA INFORMACIJA GAUSITE ARTIMIAUSIU METU.

2 etapas: Antrasis duomenų surinkimo momentas: Žingsnis po žingsnio planas

Toliau pateikiami žingsniai, kaip pirmą kartą užpildyti VAK-Monitor kartu su besimokančiuoju ar dalyviu. Šį etapą atliekate tik tuo atveju, jei norite išmatuoti poveikį, tačiau jo neatliekate, jei naudojate VAK-Monitor tik kaip atrankos ar konsultavimo priemonę.

1 žingsnis: VAK monitorius

Eikite į: www.vak-monitor.nl

2 žingsnis: prisijunkite

- Spustelėkite mygtuką viršuje dešinėje: "Prisijungti".
- Paprašykite studento / dalyvio įvesti savo el. pašto adresą. Tą patį, kurį naudojo pirmą kartą.
- Paprašykite studento / dalyvio įvesti slaptažodį, kurį jis ar ji naudojo pirmojo vertinimo metu.
- Jei slaptažodį užmiršote, sukurkite naują. Tai galima padaryti per nuorodą, kurią išsiuntėte nurodytu el. pašto adresu. Norėdami tai padaryti, pasirinkite "pamiršau slaptažodį" ir įveskite naudojamą el. pašto adresą.
- Tada pasirinkite "Prisijungti".

3 žingsnis: užpildykite klausimyną

- Spustelėkite "Pradėti klausimyną".
- Pažymėkite laukelį šalia "Taip, sutinku".
- Spustelėkite Tęsti.
- Pasirinkite esmines dalis. Tačiau norint įvertinti poveikį, tie patys (sub)komponentai turi būti naudojami mokymosi proceso pradžioje ir pabaigoje. 1 dalis „Bendrieji duomenys“ automatiškai užpildoma tik pirmą kartą, o 5 dalis „Mano mokymosi aplinka“ automatiškai užpildoma tik antrą kartą.
- Spustelėkite Tęsti.
- Užpildykite klausimyną.
- Po paskutinio 5 skyriaus klausimo, norėdami peržiūrėti rezultatus, spustelėkite "Peržiūrėti rezultatai".
- **Gerai aptarkite šiuos balus su savo dalyviu ar studentu. Tai momentinė nuotrauka ir savirefleksija. Taigi tai gali reikšti, kad kartais asmuo save pervertina arba nuvertina. Norint tinkamai interpretuoti rezultatus, pokalbis yra tikrai būtinas!**

4 žingsnis: atsijunkite

- Spustelėkite rodyklę žemyn šalia savo vardo, tada "Atsijungti".